

קשרי המשך – פנים אל פנים

בהתרגשות ר' הראל ב'ה, "בית המדרש בטלאל האיר כורקור על כל מי שהיה שותף לסיום, הן מתושבי המקום, משפחות המסיימים ואף בני הנוער.

"כל מה שלמדנו על סיום מסכת, גם מאביי וגם משלמה המלך האיר באור מיוחד את המעמד. זו היתה תחושה של "יומא טבא" לא רק לרבנו, אלא לכל המפגש של הציבור בישראל עם התורה. גם ציבור שהיה נראה שהעניין כביכול לא קשור אליו. "זו תחושה שנבנתה פה עוד קומה בגאולה. העולם התבסס שכן זכינו להשלים עוד משהו. עוד מצוה הושלמה בעולם. עוד מסכת הושלמה לכבודה של תורה. אני יכול לומר שגם מבחינת תוכן הלימוד. זו המסכת שסוגיותיה חרותות לי בזיכרון באופן הכי חזק, על אף שחלקן נלמדו לפני יותר מארבע שנים, מכיוון שלמדנו את הפשט והתעכבנו עד שהבנו עד הסוף כפי יכולתינו. היו גם פעמים שניגשנו לרב ויצמן כדי להעמיק בשאלות שעלו במהלך הלימוד.

"ב"סיום" הזה ראיתי כמה אנחנו יכולים ללמוד מעם ישראל איך נראית שמחה של תורה. איך נראית אהבת תורה והתרגשות של תורה. קשה להסביר את הגודל של המעמד למי שלא היה שם. זו היתה בשבילי ובשביל כל השותפים ההכנה הראויה ביותר לקראת חג מתן תורה."

המסכת הבאה שהתחילו הראל ושי ללמוד זו מסכת שבת. לכל מי שקורא זאת, עוברת עכשיו המחשבה – כמה זמן ייקח להם לסיים את מסכת שבת, אם את מסכת ראש השנה לקח להם ארבע וחצי שנים... אז נאחל להם בהצלחה ונחזק את עצמנו מתוך המעמד המופלא הזה "ללמוד וללמד לשמור ולעשות פנים אל פנים באהבה".

על ההתפתחות של "פנים אל פנים" לכיוון של שיעורי תורה לציבור הכללי כבר כתבנו כאן. הפעם אנחנו רוצים להפגיש אתכם עם ההתחלה של הסיפור והשיא שאליו המהלך המיוחד הזה הגיע ביום רביעי האחרון.

במקביל לביקורו של שר האוצר, בצלאל סמוטריץ' בישיבת מעלות השבוע, התחולל משהו במימדים כביכול הרבה יותר קטנים. אך באמת, הדבר המקומי הזה הוא דבר גדול מאוד, כפי שאמרה הכותרת לכתבה על ביקור זה בערוץ 7, "ישיבת מעלות מובילה מהפכה".

ביום רביעי האחרון, התקיים סיום מסכת ראש השנה, שנלמדה במשך כארבע וחצי שנים על ידי חברותא של אברך מהישיבה, ר' הראל ב'ה (מחזור מ') עם תושב טלאל, שי שמול (+50).

הסיפור מתחיל בכך שבשנת תשע"א החליטה משפחת הרב ניר הרמן (מחזור כ"ג) לטלטל את עצמה למושב טלאל כדי להפיח רוח של יהדות במקום. לאחר משפחת הרמן, הגיעה משפחת הרב נעם אוסטר (מחזור ל"ב), ואחריהם משפחת הרב אבי נוח (מחזור כ"ה). כיום מתגוררים במושב משפחת הרב מתן ליברטי (מחזור מ'). במקביל למשפחות אלו, ובמסגרת קשרי המשך של "פנים אל פנים" התחילה לפני כארבע וחצי שנים החברותא בין הראל לשי.

שי אמנם גדל בבית שומר תורה ומצוות, אך במשך החיים מצא את עצמו בריחוק מהעניין. ובכל זאת, כשנפתחה בפניו האפשרות ללמוד תורה, הוא בחר ללמוד דוקא גמרא, והשבוע הוא זכה לעמוד בפני קהל גדול שכלל את משפחתו, שכניו ואפילו את הנוער של טלאל, שגם להם נפתחה תכנית "בית מדרש אחר הצהריים" בבית הכנסת המקומי. בנוסף, חשוב לציין שכיום ב"ה כל משפחתו של שי מחוברת הרבה יותר לתורה ומצוות גם בפן הלימודי וגם בפן המעשי.

ההתרגשות היתה מאוד גדולה. הראל, שזכה לסיים כמה מסכתות בחייו סיפר כי הוא בספק אם ביום חתונתו הוא הרגיש עוצמה ושמחה גדולה כמו התחושה שליוותה את ה"סיום". "פתאום אתה מבין שנבנה פה משהו מאוד מאוד גדול", מספר

פינת הילדים

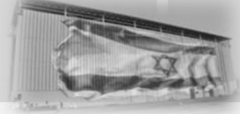
חשינות חיפוש בפרשה וברש"י

(לאחר מציאת המושג בקשו בשולחן שבת מאבאמא להרחיב על המושג שמצאתם)

3. איך ספר משה את עם ישראל, ובמיוחד את התינוקות?

2. איך נראה כל דגל של השבטים?

1. באיזה תאריך מנה הקב"ה את ישראל במדבר ומדוע?

חזרים כמחזור הבא...

"זהו מוסר ליהודי שיכיר את דגלו וישמור עליו ועל כן קוראים בתורה פרשה זו של דגלים קודם קבלת התורה כי יש בפרשה זו את מספר כללות בני ישראל – 'ואהבת לרעך כמוך'"

(נתיבות שלום, במדבר, "ודגלו עלי אהבה", עמ' ט"ו)

העצמאות ובמלחמת ששת הימים שבמרכזה שחרור ירושלים היתה כתוצאה מהתעוררותו של עם ישראל - שהיא ענייננו של חודש אייר, ואף נקבעו ימים לציון גבורה זו, כהשלמה לסדרת החגים של שלושת החודשים הראשונים של השנה. אף התאמתו של בנימין לחדש זה, מצד קישורו לארץ ישראל ולבית המקדש קיבלה משמעות חדשה בדורות אלו.

2. בירושלמי (סנהדרין פ"ד ה"ב) אמרו:

"אמר רבי ינאי: אילו ניתנה התורה חתוכה, לא היתה לרגל עמידה, מה טעם: 'וידבר ה' אל משה', אמר לפניו: רבונו של עולם, הודיעני היאך היא ההלכה, אמר לו: 'אחרי רבים להטות', רבו המזכין - זכו, רבו המחייבין - חייבו, כדי שתהא התורה נדרשת מ"ט פנים טמא ומ"ט פנים טהור מיניין ודגלו", וכן הוא אומר: 'אמרות ה' אמרות טהורות כסף צרוף בעליל לארץ מזוקק שבעתים', ואומר: 'מישרים אהבוך'."

"ודגלו" בגימטריא מ"ט, כנגד מ"ט הפנים השונים שבהם ניתנה התורה". בילקוט שמעוני (שיר השירים רמז תתקפ"ו) יש תוספת לדרשה זו:

"אמר רבי אחא: אפילו עם הארץ שקורים לאהבה איבה, כגון: 'ואהבת' - ואייבת, אמר הקב"ה: 'ודגלו עלי אהבה' - ודלוגו עלי אהבה."

כאן נדרשים הדגלים מלשון דילוג.

ננסה לעמוד על משמעות הדרשות, ועל הלימוד שאנו יכולים ללמוד מהן.

זהו מדרש מצמרר. בתורה כתוב (ויקרא י"ט, י"ח): "וְאָהֲבֶךָ לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ". ויש מי שקורא במקום "ואהבת" - ואיבת, או בלשוננו: "ושנאת". ראיתי כתבה כזו באחד העיתונים - "ושנאת", על גופים ואנשים ששונאים כל מה שקשור לתורה, ללאומיות וכדומה.

אך הקב"ה אומר: "ודלוגו עלי אהבה". גם מי שמחליף את האהבה בשנאה, גם מי שאומר חלילה "אני לא אח שלך" - הוא חלק ממ"ט הפנים של התורה. אלו דברים שקשה להכיל אותם. יש מי שנלחם נגד כל ביטוי של קודש ושל תורה, ואף הוא חלק ממ"ט הפנים של התורה, והקב"ה אומר: "ודלוגו עלי אהבה".

כך גם בפסוק נוסף שמוזכר ביטוי זה (דברים ו', ה'): "וְאָהֲבֶךָ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ". גם מי שמחליף כאן "ואהבת" ב"ואיבת" - הוא בתוך מ"ט הפנים.

גם הדילוגים הם חלק מהדגל, חלק מהסדר של המציאות.

לפעמים שואלים אותי על כך שיש להכיל דעות אחרות ולהבין שגם הם חלק ממחנה ישראל, האם זה לא גורם לכך שאדם לא הולך עד הסוף עם השקפת העולם שלו. והתשובה היא שזה בדיוק ההיפך. השקפת עולמך זהו הדגל שלך, אך מתוך ידיעה שיש עוד דעות ויש עוד שבטים. יש לך שליחות, דרך ואמת שלך ויש ללכת בדרך זו ולומר את הדברים בתוקף ו"ללכת עד הסוף" עם האמת שלנו. אך זה לא אומר שאנו פוסלים את כל הדגלים האחרים - עד כדי "דילוג".

ניתן להוסיף שאם אדם חושב שיש רק דרך אחת לאמת, אז הוא חי כל הזמן בספק - האם דרכו היא האמת האחת והיחידה. אך מי מבין שבתוך האמת נכנסים דגלים שונים דעות שונות, אזי הספק מסתלק.

שנזכה לבניין ירושלים בשלמותה, לבניין ארץ ישראל בשלמותה ולבניין עם ישראל בשלמותו יחד עם תורתנו הקדושה שכולם בע"ה ילכו לאורה - "ודגלו עלי אהבה".

1. ספר במדבר, שאנו מתחילים השבת, פותח בציון תאריך: "וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינַי בְּאֶהֱל מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשָּׁנִי בִּשְׁנַת הַשְּׁנִיטָה לְצֵאתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לְאֶמֶר".

בענייניו של החודש השני, חודש אייר, כותב ר' צדוק הכהן מלובלין (פרי צדיק לר"ח אייר):

"וכתב רח"ו (ר' חיים ויטאל, תלמידו של האר"י ז"ל) כי ניסן אייר סיון הם חג"ת (=חסד גבורה תפארת), וניסן חסד שאז היה יציאת מצרים שהיה רק מחסד ה' יתברך ויציאת מצרים היה בזכות אברהם ולו נאמר הגלות והגאולה, ותפארת סיון, שאז היה מתן תורה וכמו שכתוב (ברכות נ"ח ע"ב): "והתפארת - זו מתן תורה", אך מה שכתב דאייר גבורה, הוא שמרמז לתורה שבעל פה..."

ובהמשך שם כתב:

"ועיקר תוקף ימי הספירה בחודש אייר, שבניסן יש קדושת החג שבא מצד החסד ואהבה, ובסיון יש קדושה מחג הבא, ועיקר ימי הספירה באייר, שאז זמן ההשתדלות מצד האדם ביראה כדי להטהר ולהתקדש".

כאשר אנו מבחינים במבנה של שלושה - הראשון הוא נקודת הראשית, הבאה מלמעלה, בצורה שאינה תלויה באדם, השני הוא ההמשך, הבא כתוצאה מהתעוררות האדם, והשלישי הוא האיחוד בין שניהם - ההארה מלמעלה המתאחדת עם עבודת האדם.

גם בשלושת החודשים הראשונים של השנה, ניסן אייר וסיון, קיים מבנה זה. ניסן, בו נוצר עם ישראל, הוא נקודת הראשית הבאה מלמעלה ועל כן היו בו ניסים רבים, באייר נדרשת עבודת עם ישראל, ובסיון, במתן תורה, ישנה התאחדות של ההשפעה מלמעלה עם התעוררות האדם.

אשר על כן, בניסן ובסיון, בהם יש הארה אלוקית מלמעלה, נקבעו חגים מן התורה, המשפיעים את ההארה המתאימה לחדש זה.

בחדש אייר, לעומת זאת, נדרשת עבודת האדם, ולכן אין חגים בחדש זה מן התורה, מלבד פסח שני, שעניינו זהה לענייניו של החודש השני - שכן יום זה בא כתגובה לבקשתם של אנשים מישראל שבקשו לקיים את מצוות הפסח - רק בהתעוררות מלמטה ניתן לקבל השפעה בחדש זה.

על כן מידתו של חודש אייר היא הגבורה, שבה נדרש האדם לגלות את כוחותיו ואת מעשיו, וזהו גם עניינה של התורה שבעל פה, היא התורה שעם ישראל מפתח ומרחיב בעבודתו ובעמלו, ולא במתנה מלמעלה.

נקודה נוספת מובאת בדבריו של ר' יהונתן אייבשיץ בספרו "יערות דבש" (חלק א' דרוש ב'):

"וכן תדע כי י"ב שבטים כנגד י"ב חדשים... בנימין באייר, ולכן החל שלמה לבנות הבית שהוא בחלקו של בנימין באייר".

הקישור של בנימין לחדש אייר הוא דרך בית המקדש שנבנה בחלקו של בנימין בירושלים ונחנך בחודש אייר. יוצא אם כן, שבנימין זכה לבית המקדש בשני מישורים, במישור של המקום - בנחלתו נבנה בית המקדש, ובמישור של הזמן - בחודש השייך לו נבנה בית המקדש. חז"ל אומרים שבנימין זכה שבחלקו ייבנה המקדש כיון שהוא היחיד מבין השבטים שנולד בארץ (ילקוט שמעוני יתרו רמז רפ"ד) והיחיד שלא השתחוה לעשו. בנימין ואייר הולכים אפוא יחדיו בקישור לארץ ולירושלים.

בדורותינו אלה קיבל חודש אייר משמעות מיוחדת. דומה כי לא היה דור בו הגדרתו של חודש אייר כחודש הגבורה התאימה יותר. יתרה מזאת, הגבורה העליונה שנתגלתה ביום

מתוך השיעור שניתן ביום רביעי האחרון, השיעור המלא יעלה לאתר הישיבה בקרוב.

ג' א"י ז' ש"ת

7624011/סדננסןסננסןסננסןסננסן: אולמלז: 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.